



**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року,

Протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____Ірина КОВТУН

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»
для підготовки фахівців на першому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
за денною формою навчання**

РОЗРОБНИК:

Доцент кафедри трудового, земельного та
господарського права, кандидат юридичних наук
28 серпня 2024 року

_____ Ярослав БЛЯХАРСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

рішення кафедри трудового,
земельного та господарського права
28 серпня 2024 року, протокол № 1

завідувач кафедри,
доктор юридичних наук, професор
28 серпня 2024 року

_____ Іван КОСТЯШКІН

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
28 серпня 2024 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		4
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	4
	1.2.	Лекції	5
	1.3.	Семінарські заняття	9
	1.4.	Самостійна робота студентів	15
	1.5.	Індивідуальні завдання	17
	1.6.	Підсумковий контроль	27
2.	Схема нарахування балів		33
3.	Рекомендовані джерела		34
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		37

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Загальна характеристика господарського права. Державне регулювання господарської діяльності.	7	2	2	-	-	3	7	1	-	-	-	6
2. Учасники господарських відносин.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
3. Майнова основа господарювання. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання.	8	2	2	-	-	4	8	1	2	-	-	5
4. Господарські зобов'язання. Господарський договір.	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
5. Відповідальність у господарсько-правових відносинах. Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
6. Правове регулювання захисту економічної конкуренції.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
7. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.	8	2	-	-	-	6	8	-	-	-	-	8
8. Правове регулювання торговельної діяльності	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
9. Правове регулювання ринків фінансових послуг та банківської діяльності	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
10. Правове регулювання приватизації, оренди державного та комунального майна, концесії	8	2	2	-	-	4	8	-	2	-	-	6
11. Правове регулювання будівельної діяльності	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
12. Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту	9	2	1	-	-	4	9	1	-	-	-	8
13. Правове регулювання інвестиційних та інноваційних відносин у сфері господарювання	6	2	-	-	-	6	6	-	2	-	-	4
Усього годин	105	26	20	-	-	59	105	10	8	-	-	87

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика господарського права. Державне регулювання господарської діяльності.	2
1.1 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6. 1.7. 1.8.	Поняття, предмет та методи господарського права. Принципи господарського права. Господарські правовідносини, їх ознаки та види. Поняття та види господарської діяльності. Правова основа здійснення господарської діяльності. Поняття державного регулювання економіки . Засоби державного регулювання господарської діяльності. Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання. Ліцензування як засіб державного регулювання. Порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій. Правові джерела регулювання ціноутворення в Україні. Види цін та тарифів, порядок їх встановлення. Відповідальність за порушення законодавства про ціни. Державна регуляторна політика. Контроль за здійсненням господарської діяльності.	
2.	Учасники господарських відносин	2
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 2.6. 2.7. 2.8.	Поняття та види учасників господарських правовідносин. Фізичні особи, як суб'єкти господарювання. Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб - суб'єктів господарювання. Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені у відношенні окремих фізичних та юридичних осіб. Загальний порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та відомостей про фізичну особу – підприємця. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.	
3.	Майнова основа господарювання.Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання.	2
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5.	Майно у сфері господарювання. Види, джерела та способи формування майна у сфері господарювання. Загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання. Основні принципи правового регулювання бухгалтерського обліку. Загальна характеристика правових основ бухгалтерського	

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
3.6.	обліку. Особливості ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за Національними положеннями бухгалтерського обліку.	
4.	Господарські зобов'язання. Господарський договір	2
4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7.	Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення. Види господарських зобов'язань. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань. Припинення та недійсність господарських зобов'язань. Поняття та ознаки господарського договору. Види господарського договору. Його функції та зміст. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.	
5.	Відповідальність у господарсько-правових відносинах. Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.	2
5.1. 5.2. 5.3. 5.4. 5.5. 5.6. 5.7.	Загальна характеристика господарсько-правової відповідальності. Основні критерії поділу видів господарсько-правової відповідальності. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення. Умови та підстави застосування господарсько-правової відповідальності. Форми господарсько-правової відповідальності. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань. Порядок реалізації господарсько-правової відповідальності. Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання. Форми та способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.	
6.	Правове регулювання захисту економічної конкуренції	2
6.1. 6.2. 6.3. 6.4. 6.5.	Поняття економічної конкуренції. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Правовий статус, завдання та повноваження Антимонопольного комітету України. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України. Поняття природних монополій та суміжних ринків. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій. Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання.	

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
7.	Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом	2
7.1. 7.2. 7.3. 7.4. 7.5.	Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Учасники у справі про банкрутство. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство підприємницької діяльності. Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядження майном боржника. Санація у процедурі банкрутства. Ліквідаційна процедура. Черговість задоволення вимог кредиторів. Продаж майна у провадженні у справі про банкрутство. Особливості провадження у справах про банкрутство окремих категорій боржників. Відновлення платоспроможності фізичної особи. Наслідки закриття провадження у справі про банкрутство. Банкрутство фізичної особи.	
8.	Правове регулювання торговельної діяльності	2
8.1. 8.2. 8.3. 8.4. 8.5.	Економіко-правова природа торгівлі. Господарсько-торговельна діяльність як різновид господарської діяльності. Торговельні правовідносини, їх класифікація, форми торговельної діяльності. Джерела правового регулювання торговельної діяльності. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Організовані ринки торгівлі. Державне регулювання і контроль торговельної діяльності. Порядок зайняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення. Порядок обліку торгових операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій і касових книг. Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами. Правове регулювання деяких видів посередницько-торговельної діяльності: постачання. Енергозабезпечення. Оренда майна, лізинг.	
9.	Правове регулювання ринків фінансових послуг та банківської діяльності	2
9.1. 9.2. 9.3. 9.4. 9.5.	Поняття та види фінансових послуг. Фінансова операція та її ознаки. Поняття ринків фінансових послуг, їх правове регулювання. Коло суб'єктів, які мають право надавати фінансові послуги. Реєстрація та ліцензування діяльності фінансових установ. Заходи впливу, які застосовуються у разі порушення законодавства, що регулює діяльність із надання фінансових послуг. Законодавчі засади запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Система та суб'єкти фінансового моніторингу. Поняття банківської системи України, її структура.	

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
9.6. 9.7. 9.8.	Національний банк України: функції та повноваження. Індикативне та адміністративне регулювання банківської діяльності. Система банківських операцій (послуг), їх регулювання. Банківські рахунки та їх види. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків, права і обов'язки сторін за договором банківського рахунку. Кредитні операції банків. Види банківського кредиту (банківської позики). Депозитні операції банків. Інші операції банків.	
10.	Правове регулювання приватизації, оренди державного та комунального майна, концесії	2
10.1. 10.2. 10.3. 10.4.	Поняття, значення та правове регулювання приватизації, оренди та концесії Суб'єкти, об'єкти та способи приватизації державного та комунального майна. Поняття, порядок укладення та особливості договорів оренди державного та комунального майна. Сутність, нормативно-правове регулювання, сторони та об'єкти концесійних відносин.	
11.	Правове регулювання будівельної діяльності	2
11.1. 12.2. 12.3. 12.4. 12.5. 12.6.	Поняття будівельної діяльності та її принципи правового регулювання. Правові підстави та умови здійснення будівництва Суб'єкти будівельних правовідносин. Відносини між забудовниками, підрядниками, проектувальниками та контролюючими органами. Державний нагляд та контроль у сфері будівництва. Правове регулювання договірних відносин у будівництві. Договір підряду. Відповідальність за порушення законодавства про будівельну діяльність	
12.	Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту	2
12.1. 12.2. 12.3. 12.4. 12.5. 12.6.	Поняття і види господарської діяльності у сфері транспорту. Правова основа господарської діяльності у сфері транспорту. Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері транспорту. Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту. Державне регулювання господарської діяльності у сфері транспорту. Система господарських договорів у сфері транспорту. Відповідальність за порушення умов здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.	
13.	Правове регулювання інвестиційних та інноваційних відносин у сфері господарювання	2
13.1. 13.2.	Загальна характеристика інвестиційних та інноваційних відносин у господарській діяльності. Види інвестицій. Їх суб'єкти, об'єкти.	

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
13.3.	Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми, методи та засоби регулювання інвестиційної діяльності.	
13.4.	Перспективи розвитку інвестиційного та інноваційного законодавства.	
	Усього	26

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Загальна характеристика господарського права. Державне регулювання господарської діяльності.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Поняття, предмет та методи господарського права. Принципи господарського права.
- 1.2. Господарські правовідносини, їх ознаки та види.
- 1.3. Поняття та види господарської діяльності. Правова основа здійснення господарської діяльності.
- 1.4. Поняття державного регулювання економіки. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
- 1.5. Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання.
- 1.6. Ліцензування як засіб державного регулювання. Порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій.
- 1.7. Правові джерела регулювання ціноутворення в Україні. Види цін та тарифів, порядок їх встановлення. Відповідальність за порушення законодавства про ціни. Державна регуляторна політика.
- 1.8. Контроль за здійсненням господарської діяльності.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань у відповідності до теми заняття.
Аналіз нормативних актів, що регулюють господарську діяльність.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: господарське право як галузь права; предмет господарського права; методгосподарського права; джерела господарського права; господарсько-правові відносини; інститут права; норма права; суб'єкти, об'єкти господарського права; функції науки господарського права; принципи господарської діяльності, державне регулювання, ліцензування, квотування, регулювання цін.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- відмінність господарського права від цивільного та адміністративного;
- основні джерела господарського права та їхня ієрархія;
- специфіка господарських правовідносин та їх відмінність від цивільних;
- види суб'єктів господарювання та їх правовий статус;
- види державного регулювання господарської діяльності;
- роль Антимонопольного комітету України у регулюванні ринку.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Учасники господарських відносин.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Поняття та види учасників господарських правовідносин.
- 2.2. Фізичні особи, як суб'єкти господарювання.
- 2.3. Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види.
- 2.4. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб - суб'єктів господарювання. Господарська правосуб'єктність.
- 2.5. Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені до окремих фізичних та юридичних осіб.
- 2.6. Загальний порядок реєстрації суб'єктів господарської діяльності.
- 2.7. Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та відомостей про фізичну особу – підприємця.
- 2.8. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів господарської діяльності.

Аудиторна письмова робота

Виконання практичних завдань на визначення статусу суб'єктів господарювання.
Аналіз нормативних актів щодо реєстрації суб'єктів господарювання.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: суб'єкти господарських правовідносин, фізична особа – підприємець (ФОП), юридична особа, види юридичних осіб, державна реєстрація підприємств, ліквідація та реорганізація суб'єкта господарювання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- відмінності між фізичними та юридичними особами суб'єктами господарювання;
- порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва;
- види легалізації суб'єктів господарювання;
- форми та порядок припинення суб'єктів господарювання.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Майнова основа господарювання.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Майно у сфері господарювання.
- 3.2. Види, джерела та способи формування майна у сфері господарювання.
- 3.3. Загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання.
- 3.4. Основні принципи правового регулювання бухгалтерського обліку.
- 3.5. Загальна характеристика правових основ бухгалтерського обліку.
- 3.6. Особливості ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за Національними положеннями бухгалтерського обліку.

Аудиторна письмова робота

Виконання практичних завдань щодо визначення речових права у сфері господарювання.

Аналіз правового режиму майна певних організаційно-правових форм суб'єктів господарювання.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: майно у господарській діяльності, джерела формування майна, правові режими майна, статутний капітал господарського товариства, установчі документи.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- основні фонди як майно суб'єктів господарювання;
- цінні папери у складі майна суб'єктів господарювання;
- поняття та функція аудиту при обліку майна на підприємстві.
- правове регулювання оцінки майна.

Семінарське заняття 4

Тема 4 Господарські зобов'язання. Господарський договір.

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення.
- 4.2. Види господарських зобов'язань.
- 4.3. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.
- 4.4. Припинення та недійсність господарських зобов'язань.
- 4.5. Поняття та ознаки господарського договору.
- 4.6. Види господарського договору. Його функції та зміст.
- 4.7. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових та практичних завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: господарське зобов'язання, майново-господарські зобов'язання, організаційно-господарські зобов'язання, поняття та ознаки господарського договору, попередній договір, зміст і форма господарського договору

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- ознаки господарського договору;
- загальний порядок укладення господарських договорів;
- судовий порядок укладення господарських договорів;
- підстави та порядок визнання господарських договорів недійсними.

Семінарське заняття 5

Відповідальність у господарсько-правових відносинах. Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

- 5.1. Господарсько-правова відповідальність: поняття, підстави.
- 5.2. Функції господарсько-правової відповідальності.
- 5.3. Види та форми господарсько-правової відповідальності.
- 5.4. Правова характеристика господарсько-правових санкцій та порядку їх застосування.
- 5.5. Оперативно-господарські санкції: поняття, види та особливості застосування.
- 5.6. Адміністративно-господарські санкції.
- 5.7. Форми та способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань у відповідності до теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: господарська-правові відповідальність, санкції у господарському праві,

форми захисту суб'єктів господарювання, штраф, пеня, відшкодування збитків, способи вирішення господарських спорів, способи захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

3 метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- підстави господарсько-правової відповідальності;
- особливості застосування господарсько-правової відповідальності;
- форми господарсько-правової відповідальності;
- господарсько-правові санкції та порядок їх застосування;
- способи захисту прав суб'єктів господарювання;
- судова практика у спорах між суб'єктами господарювання.

Семінарське заняття 6

Тема 6. Правове регулювання захисту економічної конкуренції.

Питання для усного опитування та дискусії

6.1. Поняття економічної конкуренції.

6.2. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.

6.3. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій.

6.4. Поняття неплатоспроможності та банкрутства.

6.5. Стадії провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство.

6.6. Ліквідаційна процедура: черговість задоволення вимог кредиторів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань у відповідності до теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: конкуренція, економічна конкуренція, монополія, природна монополія, антимонопольні органи, захист економічної конкуренції, суб'єкт господарювання, підприємство.

3 метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- добросовісна і недобросовісна конкуренція;
- особливості правового захисту економічної конкуренції;
- порядок розгляду справ про порушення законодавства у сфері захисту економічної конкуренції;
- санкції за порушення антимонопольного законодавства;
- функції Антимонопольного комітету України.

Семінарське заняття 7

Тема 8. Правове регулювання торговельної діяльності.

Питання для усного опитування та дискусії

7.1. Економіко-правова природа торгівлі. Господарсько-торгівельна діяльність як різновид господарської діяльності.

7.2. Торговельні правовідносини, їх класифікація, форми торговельної діяльності. Джерела правового регулювання торговельної діяльності.

7.3. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Організовані ринки торгівлі.

7.4. Державне регулювання і контроль торговельної діяльності. Порядок зайняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення. Порядок обліку торгових операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій і касових книг.

7.5. Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами. Правове регулювання деяких видів посередницько-торговельної діяльності: постачання. Енергозабезпечення. Оренда майна, лізинг.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань відповідно до теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : господарсько-торговельна діяльність, роздрібна торгівля, оптова торгівля, правовий режим товарів, електронна комерція, захист прав споживачів, торговельні договори, фінансовий моніторинг у сфері торгівлі.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- види торговельної діяльності;
- джерела правового регулювання торговельної діяльності;
- ліцензування та контроль за торговельною діяльністю;
- правовий режим окремих категорій товарів (харчові продукти, лікарські засоби, алкогольні напої та тютюнові вироби, паливо та енергоресурси);
- електронна комерція та цифрова торгівля;
- захист прав споживачів у сфері торгівлі.

Семінарське заняття 8

Тема 9. Правове регулювання ринків фінансових послуг та банківської діяльності.

Питання для усного опитування та дискусії

8.1. Поняття та види фінансових послуг. Фінансова операція та її ознаки.

8.2. Поняття ринків фінансових послуг, їх правове регулювання.

8.3. Коло суб'єктів, які мають право надавати фінансові послуги. Реєстрація та ліцензування діяльності фінансових установ.

8.4. Поняття банківської системи України, її структура. Національний банк України: функції та повноваження.

8.5. Банківські рахунки та їх види. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків, права і обов'язки сторін за договором банківського рахунку.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань у відповідності до теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: фінансові послуги, фінансова операція, суб'єкти ринків фінансових послуг, ліцензування фінансових установ, банківська ліцензія, тимчасова адміністрація банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- відкликання банківської ліцензії;

- введення тимчасової адміністрації або ліквідація банку.

Семінарське заняття 9

Тема 10. Правове регулювання приватизації, оренди державного та комунального майна, концесії.

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Поняття, цілі, принципи приватизації.
- 9.2. Суб'єкти приватизації. Поняття, види.
- 9.3. Об'єкти приватизації. Об'єкти, що не підлягають приватизації.
- 9.4. Приватизаційний процес. Способи приватизації.
- 9.5. Поняття, порядок укладення та особливості договорів оренди державного та комунального майна.
- 9.6. Сутність, нормативно-правове регулювання, сторони та об'єкти концесійних відносин.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань відповідності до теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розуміння яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: приватизація майна, концесія, суб'єкт приватизації, об'єкт приватизації, концесійний договір, державний контроль у сфері приватизації, оренди та концесії, приватизаційний процес, способи приватизації.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- об'єкти приватизації та об'єкти, що не підлягають приватизації;
- концесія як форма державно-приватного партнерства: сутність, переваги і недоліки застосування;
- ризики та переваги концесійної діяльності.

Семінарське заняття 10

Тема 11-12. Правове регулювання будівельної діяльності. Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.

Питання для усного опитування та дискусії

- 10.1. Поняття будівельної діяльності та принципи її правового регулювання.
- 10.2. Правові підстави та умови здійснення будівництва.
- 10.3. Суб'єкти будівельних правовідносин. Відносини між забудовниками, підрядниками, проектувальниками та контролюючими органами. Державний нагляд та контроль у сфері будівництва.
- 10.4. Правове регулювання договірних відносин у будівництві. Договір підряду.
- 10.5. Відповідальність за порушення законодавства про будівельну діяльність.
- 10.6. Поняття і види господарської діяльності у сфері транспорту. Правова основа господарської діяльності у сфері транспорту.
- 10.7. Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері транспорту.
- 10.8. Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту. Державне регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.
- 10.9. Відповідальність за порушення умов здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є:будівельна діяльність, девелопер, генеральний підрядник, субпідрядник, проект будівництва, проект будівництва, дозвільна документація, ліцензування будівельної діяльності, Державний архітектурно-будівельний контроль, введення об'єкта в експлуатацію, договір підряду, капітальний ремонт, реставрація;перевізник, вантажовідправник, договір перевезення, транспортна експедиція.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- категорії складності будівельних об'єктів;
- проектна документація та її погодження;
- взаємодія між суб'єктами будівництва, їхні права та обов'язки;
- конвенція CMR для автомобільних перевезень;
- роль договорів у сфері транспорту.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є важливою складовою частиною навчального процесу та має на меті закріплення та поглиблення знань і навичок, одержаних на усіх видах навчальних занять; підготовку до наступних занять, іспиту, формування культури розумової праці з чинними правовими нормами, законодавством та практикою його застосування. Під час самостійної роботи уточнюється коло питань, що підлягають вивченню по темі, аналізується та вивчається нормативний матеріал, наукові джерела, виконуються завдання.

Самостійна робота студента виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички з навчальної дисципліни. Відповіді на питання повинні бути стисло законспектовані з обов'язковими посилання на використані джерела.

Самостійна робота студентів має бути логічно пов'язана з іншими видами навчальних занять. Однак вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми не бажано починати з самостійної роботи студентів.

Від якості самостійної підготовки студентів залежить якість семінарських занять, глибина їх теоретичного змісту й активність студентів.

Самостійна робота є методом глибокого вивчення і творчого засвоєння студентами навчальної програми.

Перевірка самостійної роботи студентів здійснюється викладачами, які проводять семінарські заняття з навчальної дисципліни.

Викладач може обрати один з наступних способів перевірки самостійної роботи:

- проведення перевірки конспектів опрацьованої літератури, яка рекомендується для вивчення теми навчальної дисципліни;
- фронтального усного опитування;
- письмового опитування;
- проведення тестування з вивчених тем;
- розв'язування ситуаційних завдань до навчальної дисципліни.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

Питання самостійної роботи виносяться на поточний і підсумковий семестровий контроль. Для самостійної роботи студентів з кожної теми надається рекомендована література з якою студенти повинні ознайомитися для якісного виконання завдань на самостійну підготовку.

Загальні методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів:

1. Ознайомитися із питаннями, що виносяться на самостійне вивчення студентами.
2. Уважно прочитати матеріал, викладений на лекції і занотований студентами до відповідної теми.
3. Ознайомитися із рекомендованою літературою до відповідної теми (як до семінарського заняття, так і самостійної роботи) і розширити одержані знання під час лекційного заняття (обсяг представлень про конкретні предмети і явища, що входять у сферу регулювання приватним правом).
4. За бажанням студент може підготувати коротке повідомлення (до десяти хвилин) з найбільш складного і цікавого питання.
5. У випадку необхідності студент може скористатися індивідуальними консультаціями викладача, який читає лекції, а також викладача, який проводить семінарські заняття у навчальній групі.

1.4.1. Завдання по темам

Тема 1. Загальна характеристика господарського права. Державне регулювання господарської діяльності.

Контрольні питання

- 1.1. Поняття, предмет та методи господарського права. Принципи господарського права.
- 1.2. Господарські правовідносини, їх ознаки та види..
- 1.3. Поняття та види господарської діяльності. Правова основа здійснення господарської діяльності.
- 1.4. Поняття державного регулювання економіки . Засоби державного регулювання господарської діяльності.
- 1.5. Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання.
- 1.6. Ліцензування як засіб державного регулювання. Порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій.
- 1.7. Контроль за здійсненням господарської діяльності.

Практичні завдання

Завдання 1.

Вкажіть напрями державної економічної політики, в межах реалізації яких прийняті такі закони України: «Про приватизацію державного і комунального майна», «Простимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу», «Про державну підтримку сільського господарства в Україні», «Про захист економічної конкуренції».

Завдання 2.

Складіть алгоритм вибору видів господарської діяльності для закріплення їх у статуті суб'єкта господарювання.

Завдання 3 (правова оцінка ситуації).

Захар неодноразово виконував будівельні роботи за договірну плату своїм сусідам та знайомим.

Чи є Захар суб'єктом господарської діяльності? Якщо «так», аргументуйте свою відповідь. Якщо «ні», за яких умов Захар може набути статусу суб'єкта господарювання?

Завдання 4.

Назвіть відмінності некомерційної господарської діяльності від інших видів діяльності (соціальної, волонтерської).

Завдання 5.

Вкажіть 3-5 нормативно-правових актів, які регулюють тільки комерційну діяльність та 3-5 нормативно-правових актів, які регулюють тільки некомерційну діяльність.

Тема 2. Учасники господарських відносин

Контрольні питання

2.1. Поняття та види учасників господарських правовідносин. Фізичні особи, як суб'єкти господарювання.

2.2. Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб.

2.3. Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені у відношенні окремих фізичних та юридичних осіб.

2.4. Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та змін до відомостей про фізичну особу — підприємця. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.

Практичні завдання

Завдання 1.

Охарактеризуйте порядок набуття статусу суб'єкта господарювання. Дайте перелікосіб, які не можуть бути засновниками суб'єкта господарювання.

Завдання 2.

Підготуйте рекомендації по внесенню змін до установчих документів господарської організації у зв'язку із змінами у найменуванні.

Завдання 3.

Заповніть таблицю «Порівняльно-правова характеристика господарських товариств» із посиланням на відповідні норми ЦК України, ГК України, ЗУ «Про АТ», ЗУ «Про ГТ», ЗУ «Про ТОВ та ТДВ».

Ознаки	АТ	ТОВ	ТДВ	ПТ	КТ
Категорії учасників					
Установчі документи					
Мінімальний розмір статутного (складеного) капіталу					
Органи управління					
Відповідальність учасників за зобов'язаннями товариства					
Рух учасників					
Виділення частки учасника з майна ГТ					

Тема 3. Майнова основа господарювання. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Контрольні питання:

3.1. Поняття майна у сфері господарювання, його види, джерела та способи формування.

3.2. Правові режими майна: поняття, види та загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання;

3.3. Поняття господарських зобов'язань, підстави їх виникнення, види;

3.4. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань, а також їх припинення та недійсність.

Практичні завдання

Завдання 1.

На підставі статутів 2-3 суб'єктів господарювання різних форм власності наведіть приклади складу майна, яке належить їм на підставі певного речового права.

Завдання 2.

Підготуйте консультацію та складіть розпорядчі документи приватного підприємства про прийняття майна на баланс та зняття його з балансу.

Завдання 3.

Складіть алгоритм:

1. визначення розміру частки що належить державі у статутному капіталі господарських організацій, заснованих за участю держави на базі об'єднання майна різних форм власності.

2. передачі об'єкта права комунальної власності (наприклад, цілісного майнового комплексу підприємства з водопостачання) у концесію.

3. порядку створення комунального унітарного підприємства із посиланням на відповідні нормативно-правові акти України.

Завдання 4 (правова оцінка ситуації).

Г-н Сомов подав заяву про вихід із складу учасників ТОВ «Продукт Агро». Йому було виплачено вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному капіталі. Однак г-н Сомов не погодився із розміром сплаченої суми та звернувся з позовом до суду. В обґрунтування своїх позовних вимог він вказав, що згідно з положеннями ст. 54 ЗУ «Про господарські товариства» при виході учасника з ТОВ йому виплачується вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному капіталі. Відповідно ж до ч.1 ст. 13 цього Закону вкладом до статутного (складеного) капіталу господарського товариства можуть бути гроші, цінні папери, інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку тобто активи. Однак розмір вартості частини майна, яка була оплачена г-ну Сомову, товариством визначався з розрахунку балансової вартості усього майна з урахуванням майнових зобов'язань товариства. Таким чином, оскільки при визначенні розміру вартості сплаченої частини враховувалися майнові зобов'язання її розмір виявився значно меншим, ніж у разі як би розрахунок проводився тільки виходячи з розміру активів, як це передбачено ст. 13 та 54 ЗУ «Про господарські товариства».

Надайте правову оцінку позиції г-на Сомова.

Тема 4. Господарські зобов'язання. Господарський договір.

Контрольні питання:

- 4.1. Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення.
- 4.2. Види господарських зобов'язань.
- 4.3. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.
- 4.4. Поняття та ознаки господарського договору. Види господарського договору. Його функції та зміст.
- 4.5. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.

Практичні завдання

Завдання 1

Казенне підприємство «Експериментальний завод» отримало від міністерства, до сфери управління якого належало, 700 тисяч гривень на розробку нового приладу. Однак цих коштів вистачило лише на закупівлю необхідного устаткування, матеріалів та оплату праці працівникам на 3 місяці. За енергоресурси (електроенергія, газ) підприємство не змогло розрахуватися, що спричинило подання енергопостачальними компаніями позовів про стягнення заборгованості казенного підприємства у сумі 83 тисячі гривень.

На яке майно казенного підприємства може бути звернене стягнення для покриття цього боргу? На якому правовому режимі (титул) відповідає частина державного майна закріплюється за казенним підприємством? В чому полягає зміст цього правового титулу? Чи може бути казенне підприємство визнане банкрутом? Які обов'язки щодо казенного підприємства несе міністерство (відомство), до сфери управління якого воно належить?

Завдання 2

Приватне акціонерне товариство «Витязь» вступило в переговори з рибоконсервним заводом про закупівлю у нього великої партії рибних консервів. Продавець умовою відпуску

товару ставив попередню оплату всієї партії. Покупець запропонував інше забезпечення оплати товару, зокрема, гарантії з боку третьої організації, з якою ПрАТ «Витязь» тривалий час співробітничав, закуповує у неї товар і регулярно його оплачує. Гарант не заперечував проти видачі гарантії. Однак рибоконсервний завод не прийняв гарантію і звернув увагу директора ПрАТ на те, що діючий Цивільний кодекс не згадує гарантію в якості засобу забезпечення виконання зобов'язання. Тому він запропонував обрати будь-який інший засіб, що забезпечив би продавцю вчасне отримання грошей.

Які засоби забезпечення виконання зобов'язань передбачає законодавство? Чи можливе використання гарантії як засобу забезпечення виконання зобов'язання? Як оформлюється угода сторін про обраний ними засіб забезпечення виконання зобов'язання?

Завдання 3

Приватне підприємство «Зерно-експорт», маючи оригінальний примірник господарського договору на поставку сільськогосподарської продукції із селянським (фермерським) господарством «Хліб», внесло в нього зміни щодо ціни на продукцію. Селянське (фермерське) господарство «Хліб» відмовилось від здійснення поставки за зазначеною в примірнику договору ПП «Зерно-експорт» ціною. ПП «Зерно-експорт» звернулося до господарського суду з позовною заявою про спонукання С(Ф)Г «Хліб» до виконання умов договору поставки.

На підставі аналізу відповідних норм ГКУ та ЦКУ дайте відповідь на такі запитання: Яке рішення має винести господарський суд? Чи встановлено в законодавстві порядок внесення змін до господарських договорів? Якщо так, то розкрийте порядок зміни умов господарського договору, посилаючись на відповідні положення чинного законодавства України?

Тема 5. Відповідальність у господарсько-правових відносинах.

Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання

Контрольні питання:

- 5.1. Загальна характеристика господарсько-правової відповідальності.
- 5.2. Основні критерії поділу видів господарсько-правової відповідальності. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення.
- 5.3. Умови та підстави застосування господарсько-правової відповідальності.
- 5.4. Форми господарсько-правової відповідальності. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань.
- 5.5. Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

Практичні завдання

Завдання 1.

ПрАТ «Дизель» (Україна) 15 січня 2019 р. у межах укладеного зовнішньоекономічного контракту здійснило попередню оплату компанії «Петролеум» (США) у розмірі 850 тис. доларів США через установу банку. У порушення умов контракту компанія «Петролеум» (США) не здійснила відвантаження оплаченого товару. Державна фіскальна служба України 30 квітня 2020 р. направила до ПрАТ «Дизель» податкове повідомлення-рішення про застосування пені за несвоєчасне повернення валютної виручки у сумі 25 110 000 грн, еквівалентній 930 тис. доларів США на день прийняття рішення. ПрАТ «Дизель» (Україна) повідомило ДПС, що порушення строків розрахунків відбулося внаслідок виникнення форс-мажорних обставин.

Чи правомірні дії Державної податкової служби? Який орган встановлює граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів? Яка відповідальність передбачена чинним законодавством України за порушення строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів? Які підстави для зупинення строків нарахування пені та звільнення від відповідальності за такий вид правопорушень? Що таке форс-мажорні обставини? Який порядок їх підтвердження?

Завдання 2.

ТОВ «Сигнал» на фасаді будівлі, в якій орендує приміщення під офіс, розташувало банер з назвою товариства, торговим знаком і основними видами діяльності. Розміщення банера не погоджено з органами виконавчої влади. Управління державної інспекції з захисту прав споживачів застосувало до ТОВ «Сигнал» фінансові санкції за порушення законодавства про рекламу.

Чи правомірні дії Інспекції з питань захисту прав споживачів? Чи порушило ТОВ «Сигнал» своїми діями чинне законодавство про рекламу? Яка відповідальність передбачена для суб'єктів господарської діяльності за порушення законодавства про рекламу?

Завдання 3.

Товариство «СІВ» звернулося в господарський суд Київської області з позовом до Підприємства «Колос», обґрунтувавши заявлену позовну вимогу неналежним виконанням останнім своїх зобов'язань за договором відповідального зберігання зерна. Зокрема, позивач зазначив, що відповідно до договору зберігання Підприємство як зберігач взяло на себе обов'язок устрок повернути за вимогою Товариства отримане на зберігання зерно, але коли Товариство звернулося до Підприємства з вимогою повернути зі зберігання зазначене зерно, відповідач не виконав своє зобов'язання. Внаслідок прострочення Підприємством виконання зобов'язання за договором зберігання у Товариства виникли збитки у вигляді упущеної вигоди, що складається з різниці між ціною переданого на зберігання зерна та його ринковою ціною станом на момент повернення в разі його реалізації. Підприємство позов не визнало, мотивуючи свої заперечення тим, що вони не змогли своєчасно повернути зерно зі зберігання на вимогу позивача внаслідок подій непереборної сили (повіні).

Яку відповідальність несе Підприємство за невиконання своїх зобов'язань? Яке рішення повинен прийняти суд?

Тема 6. Правове регулювання захисту економічної конкуренції***Контрольні питання:***

6.1. Поняття економічної конкуренції.

6.2. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Правовий статус, завдання та повноваження Антимонопольного комітету України.

6.3. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.

6.4. Поняття природних монополій та суміжних ринків.

6.5. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій. Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання.

Практичні завдання

Завдання 1.

Підберіть приклади застосування адміністративно–господарських санкцій до суб'єктів господарювання за порушення дисципліни ціноутворення. (щонайменше – три).

Завдання 2 (правова оцінка ситуації).

Єдиний в районі м'ясокомбінат встановив для постачальників м'яса ціну, нижче, ніж в сусідніх районах. Розташовані поблизу м'ясокомбінату постачальники не мають можливості відвозити м'ясо на інші комбінати через значну відстань і відсутність спеціального транспорту, а тому вони змушені здавати м'ясо за низькими цінами єдиному в їх районі м'ясокомбінату.

Вважаючи дії м'ясокомбінату, як такі що не відповідають вимогам законодавства про ціни та ціноутворення, а також правилам економічної конкуренції, постачальники звернулися з заявою до Антимонопольного комітету України.

Дайте правову оцінку ситуації та запропонуйте способи захисту прав постачальників.

Завдання 3

Підберіть норми господарського, цивільного, податкового, фінансового, законодавства, які регулюють питання визначення та встановлення цін (тарифів) на юридичні послуги адвоката, наведіть приклади.

Тема 7. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом

Контрольні питання

- 7.1. Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Учасники у справі про банкрутство.
- 7.2. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство підприємницької діяльності.
- 7.3. Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядження майном боржника. Санація у процедурі банкрутства.
- 7.4. Ліквідаційна процедура. Черговість задоволення вимог кредиторів. Продаж майна у провадженні у справі про банкрутство.
- 7.5. Особливості провадження у справах про банкрутство окремих категорій боржників. Відновлення платоспроможності фізичної особи.
- 7.6. Наслідки закриття провадження у справі про банкрутство
- 7.7. Банкрутство фізичної особи.

Практичні завдання

Завдання 1.

Державна фіскальна служба м. Харкова через місяць після виникнення заборгованості на підставі наданої звітності звернулася до господарського суду з заявою про порушення справи про банкрутство ТОВ «Овис» в зв'язку з бюджетною заборгованістю в сумі 356 132,26 грн., в т.ч. пеня – 14 115,76 грн. та на підставі відсутності керівних органів боржника замісцезнаходженням ТОВ «Овис».

Чи досить підстав, вказаних в заяві для порушення справи господарським судом? Що є підставою для порушення справи про банкрутство? Відповідь підготуйте з посиланням на діюче законодавство.

Завдання 2.

Господарським судом введена ліквідаційна процедура по справі про визнання банкрутом суб'єкта підприємницької діяльності – громадянина А.

Чи має право господарський суд порушити справу про банкрутство у відношенні фізичної особи-суб'єкта підприємницької діяльності? У яких випадках відкривається ліквідаційна процедура і її етапи? Які наслідки визнання боржника банкрутом? Які повноваження ліквідатора у ліквідаційній процедурі? Який порядок виявлення і оцінки ліквідаційної маси?

Завдання 3.

У 2017 році АТ «Згряя» створило дочірнє підприємство «Атол». Згідно з установчими документами вищим органом управління ДП «Атол» був власник, тобто акціонерне товариство. У 2019 році АТ «Згряя» було визнано банкрутом в установленому законом порядку. Під час ліквідаційної процедури постало питання про звернення стягнення на частину майна ДП, пропорційну частці АТ у статутному капіталі ДП.

Які наслідки настають для дочірньої компанії у разі визнання материнської компанії банкрутом? Як здійснюватиметься управління ДП у разі визнання АТ банкрутом? Які нормативно-правові акти передбачають звернення стягнення на частину майна юридичної особи за боргами учасника? В яких випадках і в якому порядку може бути звернено стягнення на частину майна юридичної особи за боргами учасника?

Тема 8. Правове регулювання торговельної діяльності***Контрольні питання***

8.1. Економіко-правова природа торгівлі. Господарсько-торгівельна діяльність як різновид господарської діяльності.

8.2. Торговельні правовідносини, їх класифікація, форми торговельної діяльності. Джерела правового регулювання торговельної діяльності.

8.3. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Організовані ринки торгівлі.

8.4. Державне регулювання і контроль торговельної діяльності. Порядок зайняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення.

8.5. Порядок обліку торгових операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій і товарно-касових книг.

8.6. Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами.

8.7. Правове регулювання деяких видів посередницько-торгівельної діяльності: постачання. Енергозабезпечення. Оренда майна, лізинг.

Практичні завдання

Завдання 1.

Приватний підприємець М. здійснює торгівлю побутовою технікою, використовуючи власний сайт. У вересні Уроку С., ознайомившись з асортиментом товарів на цьому сайті, обрав і придбав пилосос. Товар був оплачений і доставлений своєчасно. Однак, отримуючи товар у одного із операторів поштового зв'язку, С. встановив, що колір товару не відповідає вказаному на сайті, в нього виникли сумніви щодо справжності товару, до того ж пилосос був недоукомплектований.

Із заявою про розірвання договору купівлі-продажу, повернення вартості товару і компенсацію витрат на його пересилання С. звернувся до підприємця М., який відмовився у задоволенні вимог.

Тоді С. звернувся до юридичної клініки НЮУ ім. Ярослава Мудрого для отримання консультації про захист порушених прав.

Який вид торговельної діяльності здійснює підприємець М.?

Який порядок її здійснення?

Укажіть процедуру розірвання договору купівлі-продажу при дистанційній торгівлі.

Яка відповідальність суб'єкта підприємницької діяльності за порушення порядку здійснення дистанційної торгівлі?

Завдання 2.

Студент сирота В. у вільний від навчання час здійснює поїздки до Туреччини та скуповує товари народного споживання. Придбані товари доставляються в Україну вантажним контейнером, а потім реалізуються на ринку м. Харків.

Чи правомірні дії В.?

До якого виду торгівлі належить діяльність В.?

Які особливості здійснення торгівлі на ринках?

Тема 9. Правове регулювання ринків фінансових послуг та банківської діяльності

Контрольні питання

9.1. Поняття та види фінансових послуг. Фінансова операція та її ознаки.

9.2. Поняття ринків фінансових послуг, їх правове регулювання.

9.3. Коло суб'єктів, які мають право надавати фінансові послуги. Реєстрація та ліцензування діяльності фінансових установ.

9.4. Заходи впливу, які застосовуються у разі порушення законодавства, що регулює діяльність із надання фінансових послуг. Законодавчі засади запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Система та суб'єкти фінансового моніторингу.

9.5. Поняття банківської системи України, її структура. Національний банк України: функції та повноваження.

9.6. Індикативне та адміністративне регулювання банківської діяльності. Система банківських операцій (послуг), їх регулювання.

9.7. Банківські рахунки та їх види. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків, права і обов'язки сторін за договором банківського рахунку. Правові основи безготівкових розрахунків у народному господарстві.

9.8. Кредитні операції банків. Види банківського кредиту (банківської позики). Депозитні операції банків. Інші операції банків.

Практичні завдання

Завдання 1.

ТОВ «Октопус» займається будівництвом багатоквартирних житлових будинків. Має намір продовжувати свою діяльність із залученням коштів фізичних та юридичних осіб. Юрист товариства вважає, що необхідно застосовувати механізми залучення коштів, визначені Законом України «Про фінансово-кредитні механізми управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» та законодавством про фінансові послуги, оскільки ТОВ «Октопус» фактично буде надавати фінансові послуги із управління

грошовими коштами фізичних осіб, не маючи статусу фінансової установи. Директор товариства хоче отримати роз'яснення від уповноваженого державного органу.

Які механізми, визначені законом, можуть використовуватися для залучення коштів фізичних і юридичних осіб для будівництва житла?

Визначте поняття інституційних інвесторів та їх види; поняття цільових облігацій, їх види та порядок емісії.

Проведіть розмежування між ФФБЖ і ФОН.

Визначте поняття інститутів спільного інвестування та їх види.

До якого органу має звертатися директор за роз'ясненням? Підготуйте проєкт відповіді на запит.

Завдання 2.

Представники НБУ здійснили планову виїзну перевірку (інспекцію) кредитної спілки «Швидка допомога». Перевіркою виявлено такі порушення: невідповідність головного бухгалтера спілки встановленим професійним вимогам; недотримання спілкою фінансових нормативів діяльності та невідповідність договорів про надання кредитів вимогам законодавства про фінансові послуги та Закону України «Про захист прав споживачів».

Визначте правовий статус кредитної спілки, види її діяльності.

Які економічні та організаційні вимоги встановлені законодавством до діяльності кредитних спілок?

Які заходи впливу можуть бути застосовані до кредитної спілки?

Завдання 3.

Холдингова компанія за перше півріччя 2021 р. двічі надавала своєму дочірньому підприємству безпроцентну поворотну фінансову допомогу для забезпечення обіговими коштами. Безпроцентна поворотна фінансова допомога за перший квартал 2021 р. на момент здійснення в березні місяці цього року камеральної податкової перевірки не була повернута. Державна податкова інспекція (ДПІ) дійшла висновку, що: холдингова компанія здійснює діяльність із надання фінансових послуг без відповідної реєстрації та ліцензії; у статуті холдингової компанії такий вид діяльності, як надання поворотної фінансової допомоги, відсутній. У зв'язку із наведеним та за результатами зустрічної податкової перевірки дочірнього підприємства ДПІ звернулася до адміністративного суду про визнання угод поворотної фінансової допомоги недійсними, направила повідомлення до Національного банку України про виявлені порушення.

Визначте поняття «фінансова установа», «фінансова послуга» та їх ознаки, «фінансові активи».

Який порядок реєстрації фінансових установ? Які види діяльності фінансових установ підлягають ліцензуванню?

Які заходи впливу за порушення порядку надання фінансових послуг можуть застосовуватися до фінансових установ та їх посадових осіб?

Чи є надання поворотної безпроцентної фінансової допомоги діяльністю з надання фінансових послуг на ринку фінансових послуг?

Чи правомірні висновки та дії ДПІ? Яке рішення повинен винести суд?

Тема 10. Правове регулювання приватизації, оренди державного та комунального майна, концесії

Контрольні питання

10.1. Поняття, значення та правове регулювання приватизації, оренди та концесії.

10.2. Суб'єкти, об'єкти та способи приватизації державного та комунального майна.

10.3. Поняття, порядок укладення та особливості договорів оренди державного та комунального майна.

10.4. Сутність, нормативно-правове регулювання, сторони та об'єкти концесійних відносин.

Практичні завдання

Завдання 1.

Державне підприємство протягом останніх п'яти років засвої кошти будувало базувідпочинку для своїх працівників у Коробових Хуторах, але у зв'язку зі скрутним фінансовим становищем вирішило продати об'єкт незавершеного будівництва, а отримані кошти віддати на погашення заборгованості перед кредиторами, в тому числі перед працівниками. Юридична служба підприємства повідомила своє профільне міністерство про наявність такого об'єкта, і його було включено у перелік об'єктів, що підлягають приватизації.

Чи буде виконано завдання керівництва підприємства в результаті таких дій юридичної служби? Які об'єкти не підлягають приватизації?

Завдання 2.

ТОВ «Меланія» розміщувалося та здійснювало свою діяльність в орендованому будинку, що належить до комунальної власності територіальної громади м. Харкова. Збори учасників ТОВ «Меланія» 3 жовтня 2018 р. прийняли рішення про приватизацію цього будинку та внесення у зв'язку з цим учасниками товариства додаткових внесків. З усіх учасників товариства тільки учасник Велічко Т. П., доля якої у статутному капіталі товариства складала 5 %, зробила додатковий внесок у розмірі 100 000 грн.

Після отримання від Велічко Т. П. додаткового внеску ТОВ «Меланія» уклало з Управлінням комунального майна та приватизації Харківської міської ради договір купівлі-продажу будинку, розрахувалося за нього та зарахувало цей об'єкт нерухомості на баланс ТОВ.

Велічко Т. П. у травні 2019 р. звернулася до ТОВ з вимогою перерозподілити частки учасників, стверджуючи, що вона зробила внесок до статутного капіталу ТОВ і тому її частка тепер складає 95%. ТОВ не погодилось з Велічко Т. П., обґрунтовуючи свою позицію тим, що її гроші були не внеском до статутного капіталу, а були позичені у неї ТОВ. Велічко Т. П. звернулася до суду.

Яке рішення має винести суддя? Обґрунтуйте свою позицію.

Тема 11. Правове регулювання будівельної діяльності

Контрольні питання

- 11.1. Поняття будівельної діяльності та її принципи правового регулювання.
- 11.2. Правові підстави та умови здійснення будівництва.
- 11.3. Суб'єкти будівельних правовідносин. Відносини між забудовниками, підрядниками, проектувальниками та контролюючими органами. Державний нагляд та контроль у сфері будівництва.
- 11.4. Правове регулювання договірних відносин у будівництві. Договір підряду.
- 11.5. Відповідальність за порушення законодавства про будівельну діяльність.

Практичні завдання

Завдання 1.

Державне акціонерне товариство за рахунок виділених бюджетних коштів мало побудувати нові виробничі потужності. Вартість будівництва - понад 75 млн. грн. Проектно-кошторисна документація була розроблена проектно-вишукувальним інститутом «Промбудпроект».

В який спосіб може здійснюватися будівництво?

Який порядок укладення договорів підряду на будівництво об'єктів, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів?

Який тип підрядного будівельного договору може бути використаний в даному випадку?

Дайте правову оцінку

Завдання 2.

Комерційний банк «Інвестбанк» прийняв рішення про будівництво приміщень двох філій. Через відсутність у штаті банку фахівців з проектування та будівництва перед банком виникла проблема вибору проектних та будівельних підрядників, розміщення замовлень на проектування та будівництво, оцінки виконаних підрядниками робіт тощо.

Яким чином банк може розв'язати ці проблеми і забезпечити захист своїх інтересів на всіх стадіях будівництва (проектування та будівництва)?

Який вид договору доцільно використати в даному випадку?

Якими нормативно-правовими актами слід керуватися в даному випадку?

Назвіть умови договору, що мали б забезпечити врахування та захист інтересів комерційного банку як замовника-інвестора.

Завдання 3.

ТОВ «Будінвест» звернулося до Державної інспекції архітектури та містобудування України (ДІАМ) з пакетом документів для одержання дозволу на початок будівельних робіт з будівництва офісного приміщення. Після спливу десяти робочих днів директор підприємства вирішив, що оскільки термін для розгляду документів закінчився, можна приступати до початку роботи, керуючись принципом «мовчазної згоди». Через місяць після початку робіт на об'єкт прибув інспектор ДІАМ і склав протокол про правопорушення. Директор ТОВ «Будінвест» має намір звернутися до суду.

Керуючись нормативно-правовими актами, аргументуйте, чи були допущені порушення норм чинного законодавства з боку ТОВ «Будінвест» та ДІАМ. Якщо так, поясните, у чому вони полягають і як повинні були вчинити вказані суб'єкти. Спрогнозуйте, яке рішення в цій ситуації винесе суд.

Тема 12. Правове регулювання господарської діяльності у сфері транспорту

Контрольні питання

12.1. Поняття і види господарської діяльності у сфері транспорту. Правова основа господарської діяльності у сфері транспорту.

12.2. Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері транспорту.

12.3. Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту. Державне регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.

12.4. Система господарських договорів у сфері транспорту.

12.5. Відповідальність за порушення умов здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.

Практичні завдання

Завдання 1.

Зробіть порівняльний аналіз можливих варіантів доставки вантажу (1 тис. труб довжиною 10 м діаметром 10 см) одному з покупців продукції металургійного заводу ТОВ «Аврора», розглянувши наступні варіанти: залізничний-морський-залізничний, автомобільний- морський- автомобільний.

Вкажіть переваги і недоліки цих способів перевезення за наступними критеріями:

- 1) складність виконання договору;
- 2) необхідність укладання додаткових угод;
- 3) відповідальність перевізника.

Завдання 2.

При відкритті на станції залізниці контейнера, що прибув у справному стані зі справними пломбами відправника (ТОВ «Хімфак») була виявлена нестача 15 мішків добрив. Одержувач (ТОВ «Агрофірма ім. Мічуріна») звернувся з претензією до перевізника про відшкодування збитків за нестачу у розмірі 67500 грн. Залізниця у задоволенні претензії відмовила, посилаючись на п. 125 Статуту залізниць, і висунула зустрічні вимоги про сплату штрафу у розмірі 6500 грн. за неправильну вказівку в накладній, яку надав одержувач разом з претензією, кількості вантажу, що перевозиться. Дайте обґрунтовані відповіді на запитання:

- а) чи правомірні дії одержувача і залізниці?
- б) хто повинен нести відповідальність в даній ситуації?

в) які підстави для звільнення від відповідальності залізниці передбачені чинним законодавством.

Завдання 3.

Зробіть для хлібопекарні, що здійснює поставку хлібних виробів у межах області, порівняльний аналіз можливих варіантів доставки продукції своїм транспортом та з використанням послуг автоперевізника з урахуванням наступних критеріїв:

- а) вид договору, що укладається (договорів);
- б) порядок стягнення збитків у разі порушення договору хлібним комбінатом або перевізником;
- в) розмір відповідальності, її обмеження;
- г) необхідність наявності спеціальних дозволів.

Тема 13. Правове регулювання інвестиційних та інноваційних відносин у сфері господарювання

Контрольні питання

13.1. Загальна характеристика інвестиційних та інноваційних відносин у господарській діяльності.

13.2. Види інвестицій. Їх суб'єкти, об'єкти.

13.3. Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми, методи та засоби регулювання інвестиційної діяльності.

13.4. Перспективи розвитку інвестиційного та інноваційного законодавства.

Практичні завдання

Завдання 1.

Австрійське ТОВ і українське приватне підприємство домовилися про спільне будівництво туристичного комплексу в Карпатському регіоні, проте виникло питання щодо форми співробітництва.

1. Які варіанти можна їм запропонувати?
2. В чому переваги та недоліки застосування корпоративної форми (шляхом створення спільного підприємства) та договірної форми співробітництва?
3. Який договір може бути укладений в даному випадку?

1.5. Індивідуальні завдання

1.5.1. Основні вимоги до написання індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання передбачаються у формі реферату.

Тема реферату обирається студентом добровільно або закріплюється за студентом викладачем на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами. Виконання реферату передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою;
- складання плану і виконання роботи (вступ, *перше питання* — розкриття теоретичних аспектів проблеми, виклад основних ідей та пропозицій авторів; *друге питання* — аналіз фактичних та статистичних даних; висновки; список використаної літератури та інформаційних джерел);

Метою виконання рефератів є закріплення і систематизація студентами отриманих знань у процесі участі в аудиторних заняттях і самостійної роботи.

Для виконання реферату студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, інструктивно-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, судову практику, статистичні дані, аналітичну інформацію органів управління. Реферат має містити зіставлення різних точок зору з досліджуваного питання.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм х 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів : лівого –30 мм, верхнього та нижнього –20 мм, правого – не менше 10 мм.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення завдання і повинно бути виконано шрифтом TimesNewRoman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Загальний обсяг реферату має становити до 15 сторінок формату А4.

Титульний аркуш реферату оформлюється за зразком 1.

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Денна форма навчання**

**Навчальна дисципліна:
Господарське право**

**РЕФЕРАТ
на тему:
„ ... назва теми ... „**

**Виконала:
Іванова Іванна Іванівна
студент 3 курсу
зі спеціальності
081 Право**

**Перевірив:
Петров Петро Петрович,
к.ю.н, доцент**

Хмельницький – 2022

Виклад роботи подається за наведеним нижче порядком.

ЗМІСТ

	Вступ	-	2
1.	(назва першого розділу)	-	3
2.	(назва другого розділу)	-	6
3.	(назва третього розділу)	-	9
	Висновки	-	12
	Список використаних джерел	-	14

Вступ

.....

(Виклад змісту вступу)

.....

1. (назва першого розділу)

.....

(Виклад змісту першого розділу)

.....

2. (назва другого розділу)

.....

(Виклад змісту другого розділу)

.....

3. (назва третього розділу)

.....

(Виклад змісту третього розділу)

.....

Висновки

.....

(Виклад змісту висновків)

.....

Список використаних джерел

1. . . . (реквізити джерела)

2. . . . (реквізити джерела)

3. . . . (реквізити джерела)(і т.д. відповідно до вимог
оформлення списку джерел).

Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання реферату і особистий підпис студента.

1.5.2. Тематика індивідуальних завдань

1.5.2.1. Теми рефератів

1. Реабілітаційні процедури в справах про банкрутство.
2. Господарські зобов'язання та їх особливості.
3. Господарський правопорядок в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку.
4. Правове регулювання діяльності іноземних підприємств в Україні.
5. Майнова відповідальність суб'єктів господарювання та її особливості.
6. Загальна характеристика припинення господарської діяльності.
7. Порядок визнання банкрутом суб'єкта підприємницької діяльності.
8. Наслідки визнання банкрутом суб'єкта підприємницької діяльності.
9. Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство.
10. Правове забезпечення захисту економічної конкуренції.
11. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності
12. Підприємство, як суб'єкт та як об'єкт права.
13. Правовий режим майна фізичної особи-підприємця.
14. Договір оренди: господарсько-правовий аспект.
15. Легалізація підприємницької діяльності: поняття та елементи.
16. Інститут неспроможності (банкрутства) в Україні та світі.
17. Управління господарським товариством.
18. Господарське законодавство країн Євросоюзу.
19. Учасники господарських відносин.
20. Сфера господарських відносин.
21. Види господарських відносин.
22. Зарубіжний досвід розвитку малого підприємництва.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття, предмет та методи господарського права. Принципи господарського права.
2. Господарські правовідносини, їх ознаки та види.
3. Поняття та види господарської діяльності. Правова основа здійснення господарської діяльності.
4. Поняття державного регулювання економіки . Засоби державного регулювання господарської діяльності.
5. Поняття та сутність державного замовлення як засобу державного регулювання.
6. Ліцензування як засіб державного регулювання. Порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій.
7. Правові джерела регулювання ціноутворення в Україні . Види цін та тарифів , порядок їх встановлення. Відповідальність за порушення законодавства про ціни. Державна регуляторна політика.
8. Контроль за здійсненням господарської діяльності.
9. Поняття та види учасників господарських правовідносин.
10. Фізичні особи, як суб'єкти господарювання.
11. Юридичні особи, як суб'єкти господарювання, поняття і види.
12. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб - суб'єктів господарювання.
13. Обмеження, щодо заняття підприємницькою діяльністю, встановлені у відношенні окремих фізичних та юридичних осіб.
14. Загальний порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
15. Державна реєстрація змін в установчих документах юридичної особи та відомостей про фізичну особу – підприємця.
16. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.

17. Майно у сфері господарювання.
18. Види, джерела та способи формування майна у сфері господарювання.
19. Загальна характеристика основних правових режимів майна у сфері господарювання.
20. Основні принципи правового регулювання бухгалтерського обліку.
21. Загальна характеристика правових основ бухгалтерського обліку.
22. Особливості ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за Національними положеннями бухгалтерського обліку.
23. Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення.
24. Види господарських зобов'язань.
25. Виконання та забезпечення господарських зобов'язань.
26. Припинення та недійсність господарських зобов'язань.
27. Поняття та ознаки господарського договору.
28. Види господарського договору. Його функції та зміст.
29. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.
30. Загальна характеристика господарсько-правової відповідальності.
31. Основні критерії поділу видів господарсько-правової відповідальності. Відповідальність суб'єктів господарювання залежно від характеру правопорушення.
32. Умови та підстави застосування господарсько-правової відповідальності.
33. Форми господарсько-правової відповідальності. Види санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків та інші наслідки порушення господарських зобов'язань.
34. Порядок реалізації господарсько-правової відповідальності.
35. Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.
36. Форми та способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.
37. Поняття економічної конкуренції.
38. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Правовий статус, завдання та повноваження Антимонопольного комітету України.
39. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.
40. Поняття природних монополій та суміжних ринків.
41. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій.
42. Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання.
43. Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Учасники у справі про банкрутство.
44. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. Судові процедури у справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство підприємницької діяльності.
45. Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядження майном боржника. Санація у процедурі банкрутства.
46. Ліквідаційна процедура. Черговість задоволення вимог кредиторів. Продаж майна у провадженні у справі про банкрутство.
47. Особливості провадження у справах про банкрутство окремих категорій боржників. Відновлення платоспроможності фізичної особи.
48. Наслідки закриття провадження у справі про банкрутство.
49. Банкрутство фізичної особи.
50. Економіко-правова природа торгівлі. Господарсько-торгівельна діяльність як різновид господарської діяльності.
51. Торговельні правовідносини, їх класифікація, форми торговельної діяльності. Джерела правового регулювання торговельної діяльності.
52. Поняття товару та особливості правового режиму обігу окремих його видів. Організовані ринки торгівлі.

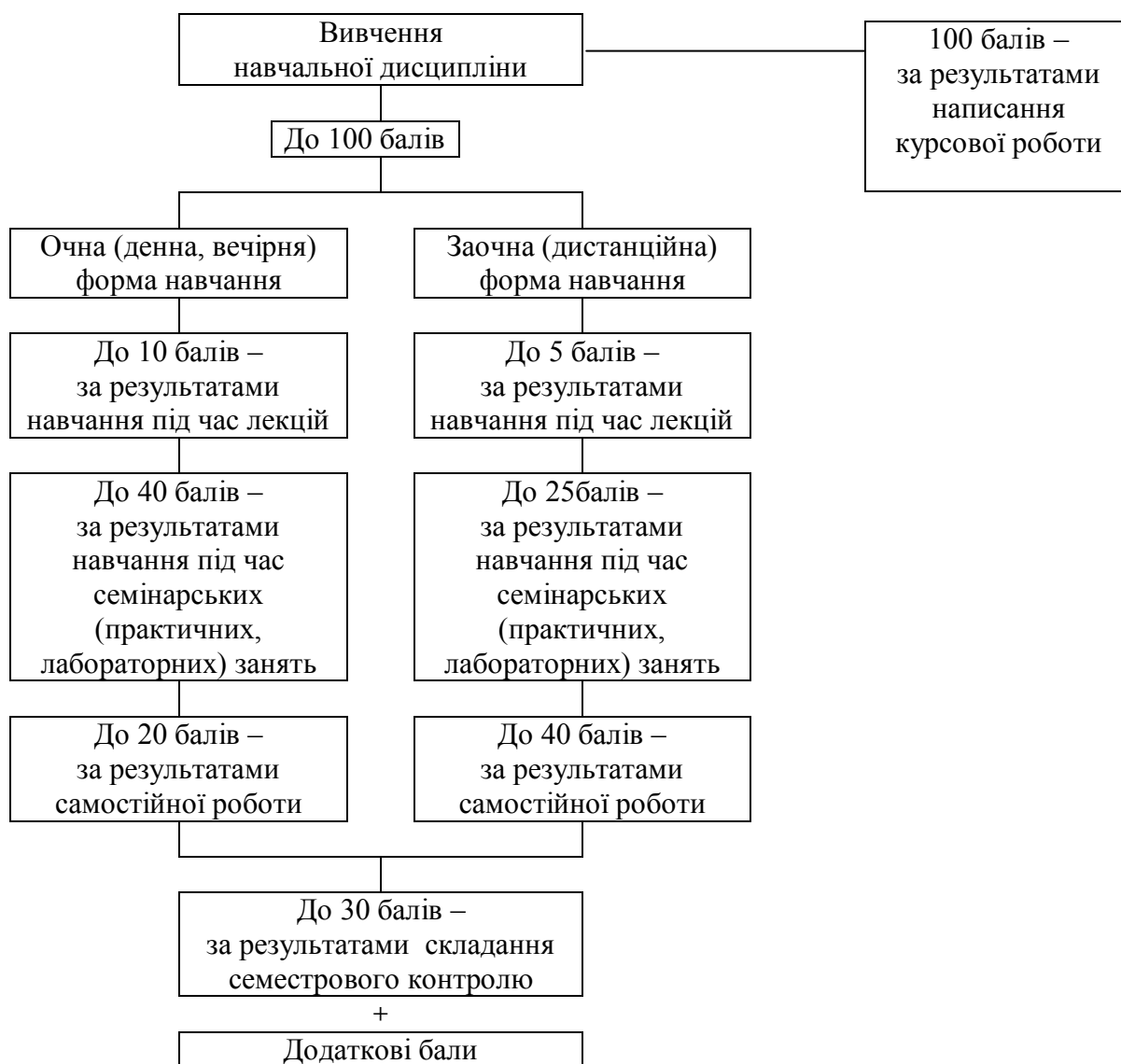
53. Державне регулювання і контроль торговельної діяльності. Порядок зайняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення. Порядок обліку торгових операцій. Правове регулювання застосування реєстраторів розрахункових операцій і товарно-касових книг.
54. Правове регулювання торгівлі спиртом, алкогольними напоями, тютюновими виробами. Правове регулювання деяких видів посередницько-торгівельної діяльності: постачання. Енергозабезпечення. Оренда майна, лізинг.
55. Поняття та види фінансових послуг. Фінансова операція та її ознаки.
56. Поняття ринків фінансових послуг, їх правове регулювання.
57. Коло суб'єктів, які мають право надавати фінансові послуги. Реєстрація та ліцензування діяльності фінансових установ.
58. Заходи впливу, які застосовуються у разі порушення законодавства, що регулює діяльність із надання фінансових послуг. Законодавчі засади запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Система та суб'єкти фінансового моніторингу.
59. Поняття банківської системи України, її структура. Національний банк України: функції та повноваження.
60. Індикативне та адміністративне регулювання банківської діяльності. Система банківських операцій (послуг), їх регулювання.
61. Банківські рахунки та їх види. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків, права і обов'язки сторін за договором банківського рахунку.
62. Поняття, значення та правове регулювання приватизації, оренди та концесії.
63. Суб'єкти, об'єкти та способи приватизації державного та комунального майна.
64. Поняття, порядок укладення та особливості договорів оренди державного та комунального майна.
65. Сутність, нормативно-правове регулювання, сторони та об'єкти концесійних відносин.
66. Поняття будівельної діяльності та її принципи правового регулювання.
67. Правові підстави та умови здійснення будівництва
68. Суб'єкти будівельних правовідносин. Відносини між забудовниками, підрядниками, проектувальниками та контролюючими органами. Державний нагляд та контроль у сфері будівництва.
69. Правове регулювання договірних відносин у будівництві. Договір підряду.
70. Відповідальність за порушення законодавства про будівельну діяльність.
71. Поняття і види господарської діяльності у сфері транспорту. Правова основа господарської діяльності у сфері транспорту.
72. Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері транспорту.
73. Умови здійснення господарської діяльності у сфері транспорту. Державне регулювання господарської діяльності у сфері транспорту.
74. Система господарських договорів у сфері транспорту.
75. Відповідальність за порушення умов здійснення господарської діяльності у сфері транспорту.
76. Загальна характеристика інвестиційних та інноваційних відносин у господарській діяльності.
77. Види інвестицій. Їх суб'єкти, об'єкти.
78. Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми, методи та засоби регулювання інвестиційної діяльності.
79. Перспективи розвитку інвестиційного та інноваційного законодавства

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Поняття та види учасників господарських правовідносин.
2. Порядок реалізації господарсько-правової відповідальності.
3. Поняття банківської системи України, її структура. Національний банк України: функції та повноваження.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:



2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 13 лекцій за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Денна	13	0,8	1,5	2,3	3,1	3,8	4,6	5,4	6,2	6,9	7,7

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 10 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (затвердженого 18 лютого 2019 року, протокол № 8).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	9 тем	Номер теми										Усього балів
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2	2	2	1	1	2	2	2	1	1	16
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	4										4
	Усього балів											20

3. Рекомендовані джерела

3.1 Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. (Із змінами).
2. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України № 2597-VIII від 18.10.2018 р. Відомості Верховної Ради. 2019. № 19. Ст. 74 (Із змінами).
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12. 2010 р. №2755 - VI. Офіційний Вісник України. 2010. № 92. Ст. 3248. (Із змін. та допов.).
4. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. №2465–IX. Офіційний вісник України. 2022. № 68. Ст.4066. (Із змін. та допов.).
5. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р. № 3659-XII Відомості Верховної Ради України. 1993. № 50. Ст. 472. (Із змін. та допов.).
6. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258 – VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 9. Ст. 50.
7. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. №2121 – III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5-6. Ст. 30. (Із змін. та доп.).
8. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018 р. №2473-VIII. Відомості Верховної Ради України. № 30. Ст. 239 (Із змін. та допов.).
9. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. №1576 – VII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682. (Із змін. та допов.).
10. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків (в редакції Закону № 738-IX від 19.06.2020): Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96 – ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 51. Ст. 292. (Із змін. та доп.).
11. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України в редакції від 26.11.2015 р. №755 – IV. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 2. Ст. 17. (Із змін. та доп.).
12. Про електронну комерцію: Закон України від 03 вересня 2015 р. №675 – VIII. Офіційний вісник України. 2015. № 78. Ст. 2590. (Із змін. та допов.).

13. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 р. №922 – VIII. Офіційний вісник України. 2016. № 15. Ст. 582. (Із змін. та допов.).
14. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. №236/96 – ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36. Ст. 164. (Із змін. та допов.)
15. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. № 2210-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 12. Ст. 64. (Із змін. та допов.).
16. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959 -XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 29. Ст. 377. (Із змін. та допов.).
17. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. №1560-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646. - (Із змін та допов.).
18. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. №4- IV. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36. Ст. 266. (Із змін. та допов.).
19. Про інформацію: Закон України в редакції Закону від 13.01.2011р. №2938–VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 313. (Із змін. та допов.).
20. Про концесію: Закон України від 3 жовтня 2019 р. № 155-IX. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 48. Ст. 325. (Із змін. та допов.).
21. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. №222 – VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158. (Із змін. та доп.).
22. Про наукову та науково – технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. №848 – VIII. Офіційний вісник України. 2016. № 2. Ст. 40. (Із змін. та допов.).
23. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 03.10.2019р. № 157-IX. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 4. Ст. 25. (Із змінами).
24. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. №2658 – III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 47. Ст. 251.
25. Про приватизацію державного та комунального майна: Закон України від 18 січня 2018. № 2269 – VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. №12. Ст. 68 (Із змін. та допов.).
26. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 р. №1682 –III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 30. Ст. 238. (Із змін. та допов.).
27. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23 лютого 2006 р. №3480 – IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268. (Із змін. та допов.).
28. Про стандартизацію: Закон України від 06 червня 2014 р. № 1315-VII . Відомості Верховної Ради України. 2014. №31. Ст. 1058 (Із змін. та допов.).
29. Про страхування: Закон України від 21 жовтня 2023 р. №12-13 – ВР. Відомості Верховної Ради України. 2023. № 2. Ст. 4. (Із змін. та допов.)
30. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06 лютого 2018. № 2275-VIII. Відомості Верховної Ради. 2018. № 13. Ст. 69.
31. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. Відомості Верховної Ради України. 2013. №19-20. Ст. 190 (Із змін. та допов.).
32. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III . Відомості Верховної Ради України. 2002. № 1. Ст. 1. (Із змін. та допов.)
33. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04 лютого 2021 р. №1201 – IX. Офіційний вісник України. 2021. № 22. Ст. 976.
34. Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15 березня 2006 р. № 3528-IV. Відомості Верховної Ради. 2006. № 34. Ст. 291. (Із змінами).

3.2. Література

1. Велика українська юридична енциклопедія Т.15. Господарське право / редкол. В.А. Устименко (голова) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. Юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2019. 784 с.

2. Вінник О. М., Шаповалова О. В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: навчальний посібник. За заг. ред. Вінник О. М. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 295 с.
3. Господарське право (Загальна частина): підручник / Загальна редакція: В.С. Щербини, В.В. Резнікової. Київ: Видавництво Ліра-К. 2021. 448 с.
4. Господарське право: загальна частина: навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.
5. Господарське право: навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.
6. Господарське право: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса: НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
7. Господарське право: навч. практикум / кол. авт. Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507 с.
8. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янка; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.
9. Господарське право: Практикум / А.Г. Бобкова (кер.авт. кол.), К.О. Калаченкова, Ю.О. Моїсєєв, Ю.М. Павлюченко та ін.; за заг. ред. А.Г. Бобкової. Харків: Право, 2018. 592 с.
10. Господарське право: підручник для вищ. навч. закл. / за ред. О.П. Подцерковного. – 3-тє вид., допов. та переробл. – Одеса: Фенікс, 2020. 612 с.
11. Несинова С. В., Воронко В. С., Чебикіна Т. С. Господарське право України. Навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Несинової. К.: Центр учбової літератури, 2020. 564 с.

3.3. Додаткові джерела

1. Гончаренко О.М. Теоретико-правові засади саморегулювання господарської діяльності: автореф. ... доктора юрид. наук: 12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право. К.: 2020. 39 с.
2. Горбова Н. А. Господарське право України: навч. посібник. Мелітополь: Однорог Т. В., 2019. 126 с.
3. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. / Т. І. Швидка. Харків : Право, 2019. 130 с.
4. Господарське право: підручник для вищ. навч. закл. / за ред. О.П. Подцерковного. – 3-тє вид., допов. та переробл. Одеса : Фенікс, 2020. 612 с.
5. Господарське право: навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2020. 144 с.
6. Господарське право України: підручник / Скільська М.І., Сарана С.В., Терещенко О.А; за заг. ред. Терещенка А.Л.: Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ: Університет «Україна», 2021. 338 с.
7. Грабар О. С., Калаченкова К. О. Особливості реєстрації фізичної особи-підприємця через застосунок «Дія». Modernresearchinworldscience. Proceedingsofthe 2nd Internationalscientificandpracticalconference. SPC "Sci-conf.com.ua". Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 1534-1537. URL: <https://sci-conf.com.ua/iimezhhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-research-in-world-science-15-17-maya-2022-goda-lviv-ukraina-arhiv/>.
8. KaterynaKalachenkova, SvitlanaMelnik, YuliiaPavliuchenko, OlenaTitova, RaisaKvasnytska. PrinciplesofBusinessActivityintheContextofSustainableDevelopment. TheImportanceofNew Technologies andEntrepreneurshipinBusinessDevelopment: InTheContextofEconomicDiversityinDevelopingCountries: ICBT: InternationalConferenceonBusinessandTechnology. 2021. Pages 273-285 URL <https://link.springer.com/book/10.1007%2F978-3-030-69221-6>
9. Корнєєв Ю.В. Підприємницьке право України: навч. посіб. Київ, Центр учбової літератури, 2019, 120 с. 18. Лавренюк Т.А. Принципи господарського права: інструментальний аспект. дис. ... канд.юрид. наук: 081 «Право». Харків, 2021.

10. Малолітнева В.К. Господарсько правовий інститут публічних закупівель: монографія. Київ: ДУ «Інститут економіко правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України, 2020. 412 с
11. Правове регулювання господарської діяльності малих та середніх підприємств: монографія, Д.С. Коритін; Нац. Акад. Прав. наук України: НДІ прав. забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України. Харків. 2021.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://mon.gov.ua>
5. <http://www.nads.gov.ua>
6. <http://www.me.gov.ua>
7. <http://www.dsiu.gov.ua>
8. <http://www.archives.gov.ua>